

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 168. szám, Felcione-féle ház.
Kiadóhivatal:
Oblát Károly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Feloldó szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Nepentistáknak: Egész évre 8 kor., Félévre 4 kor., Egy negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Agrárismus és merkantilismus.

Alapos kilátás van arra, hogy az új aera alatt egy nagy probléma nyer megoldást. Ez az agrárismus és merkantilismus érdekeinek összeegyeztetése. Nemcsak közgazdasági, de társadalmi életünk megújhodását is várjuk e két érdek egybeolvadása által, melyeket a haladó korszellem irt a zászlójára.

Ennek a két érdeknek a harc az, mely fél Európa gazdasági politikáját mozgatja s ebben a harcban már vagy tizenöt esztendeje benne van Magyarország is. Az agráriusok tizenöt esztendő óta szakadatlanul vivják a merkantilizmus hatalmas bástyáit, de a harc ezeket a bástyákat nem ingatja meg. A kiegyezés óta harminczegyesztendőn keresztül ez volt a magyar nemzet gazdasági vezetőinek vezérelve:

Magyar ipart és kereskedelmet kell teremteni.

Harminczegyesztendőn keresztül minden vonalon érvényesült ez a vezérelv. Megmaradtunk ugyan földművelő országnak, mert hisz a földből

éltük mindig, de amit tettünk utat, amit áldoztunk nagyot, — azt mind a merkantilizmus oltárán helyeztük el. Minden érvényesülő törekvés odairányult, hogy Magyarország megvalósítsa a nagy Széchenyi István gróf félben maradt programját.

Részr hajlás és rosszakarát volna, ha azt állítaná valaki, hogy ennek a célzudatos és harminczegyesztendő éven át következetes munkának nincsenek meg e nagyszabású hasznos eredményei. Az eredmény szembeötöl mindenütt. Remek vasúti hálózatunk, hatalmas kereskedelmünk és gazdaságunk tényezői között első helyen álló gyáriparkunk van. Mindezek hatványozott mértékben vannak meg most, mint voltak a kiegyezés előtt. Új egészséges lüktető életet teremtettünk meg s Magyarország a művelt nyugat nemzetek mellé sorakozik.

Ez a merkantilizmus diadala Magyarországon.

De erőnk felosztásában nem tartottuk be a kellő arányt. A merkantil érdekek ápolása elterelte a figyelmet Magyarországot létének tulajdonképpen és természetes alapjától, a földtől. Óriási

érdekei vannak a földnek, egy modern ország gazdasági politikájának felét az östermelés foglalja le. S ebben tekintetben az elmúlt harminczegyesztendőn keresztül nem voltunk modern ország.

S nem az volt a főbaj, hogy nem résziesztettük kellő ápolásban és állami kedvezményben a földművelést, hanem inkább az, hogy a földet némely tekintetben a merkantilizmusnak rendeltük alá. Nem egy törvényt, nem egy kormányintézkedést, nem egy közérdekű újabb intézményt lengt át az a szellem, amellel, hogy kiváló gondoskodás tárgyát képezte a földművelés mesterségének javítása, a földművelésre alkalmas területek szaporítására, a föld produktumainak értékesítése a merkantilizmustól lett függővé léve. Ez az utóbbi pedig gyakran érdemelte ki azt a szemrehányást, hogy a helyzetet a maga előnyére aknázza ki. S emellel óriási s évről évre növekedő adóteher nehezedett a földre, aránylag jóval nagyobb mint a kereskedelemre s a gyáriparra.

Ezek ellen jajdultak fel és léptek a síkra az agráriusok. Jogos, szükséges ez a harc, de hogy nem tudták egy

A „ZOMBOR és VIDÉKE” TARCZAJA

A kis bárónő kedvtelése.

(Egy öreg tanár elbeszélése.)

Ita: Krokodil.

Azt hiszem, kevés olyan ember van, a ki nem tudja, hogy mi az a póttartalékos. Számfeletti katoná, azaz olyan, a kinek a három év helyett csak két hónapot kell a katonaműndérban szolgálnia. A mi bizony nagyon nagy előny és igen gyakori eset, hogy önkéntesek, ha egyébként a póttartalékba kerülhetnek, lemondanak az egyévi, de esetleg kétévi uraskodásról s bevonulnak a sárga önkéntesi zsinór nélkül arra a két hónapra, melynek szenvedéseivel megválthatják az egy vagy két évi szolgálatot.

Ilyen póttartalékosként rukkoltam be én is. Még akkor fiatal tanárjelölt voltam. Bizony sajnáltam volna egy évet veszteni a katonáskodással. Hát csak rászántam magam, hogy két hónapig, akár a padlót sűrölöm.

Kovács-Ujhelyre kellett elmennem. Ott fektűt az ezredem. El is jutottam oda a vasuton, s megkezdődtek az a brich-tolás napjai.

Nem akarom feleleveníteni átélte fáradságaimat. Hiszen annyian megírták

már a katonáéletet, hogy a ki azt mind végig olvasta, az akár káplár lehetne egyszerre.

Egy napon, a második hónapomban jártam már, napiparancs kiadásakor azt kérde tőlünk a főhadnagy úr Ziller.

— Ki tud köztetek írni olvasni?

Csupa nagy melák oláh legény állt velem egy sorban, — én is arról a tájról való vagyok. Mind hallgatott mint a csuka.

— No, barnok, hát senki sincs köztetek írástudó?

— Jelentem alállsan főhadnagy urak, én! szóltam.

Odajött hozzám.

— Jól tudsz olvasni?

— Jelentem alállsan, igen!

— No akkor gyere most velem.

Mentem utána a Ferwaltungs-komisszon irodájába (mely istentől elrugaskozott szóznak jelentése: kezelőtisztai iroda.) Hosszú ívet vett elő.

— Látja Köves (most már magázott) evvel az ívvel maga végigjárja ezeket az urakat, a kik itt vannak írva. Láttamoztatja velük az ívet s akkor visszahozza. Értette?

— Igenis értettem!

— Jól van. Micsoda is maga civilben? Köves? kérdezte aztán. Szabó?

Végteleül kifeszitettem a mellemet

s egy pár hátralékos vizsgán keresztül nézve, feleltem.

— Jelentem alállsan, gymnásiumi tanár!

— Ah! az más. No akkor menjen és siessen aláírni az urakat. Tudja, tisztí bál lesz, s a tartalékosokat hívjuk meg, tette hozzá magyarázólag.

Kissé bántott ugyan, hogy tanári méltóságomat olyan kevésre becsülik a katonáéknál, de mindegy, nyakamba vettem a városot.

Már nagyon sokat megfogtam, alá is írták sokan, sőt az egyik tartalékos még 20 kr. borralalót is nyomott a markomba.

A névsorból láttam, hogy most valami „báró Riezzy Elemér” következik.

Kitűdtem, hogy hol laknak s bemen-

tem. Remek tornázókam mentem keresztül, sehol senki! Vaktában benyitok egy ajtón, remek terembe lépek, melynek pazar burtozata volt s melynek közepén az asztal mellett állt egy úri asszony. De valami gyönyörű. Mintha csak a főigazgató nyitott volna az ideiglenes vezetésem alatt levő osztályba, úgy dobogott a szívem. Minden szerénytelenség nélkül merem mondani, hogy elég szép gyerek vagyok, a tornatanári oklevél megszerzéséhez szükségeselt tornázás domborúvá tette mell

csapásra a közvéleményt a maguk részére hódítani, annak az agráriusok harcmodora az oka. Ebben a tisztán gazdasági küzdelemben olyan szempontokat vettek bele, amelyek részben fölöslegesek, részben a társadalmi békes együttélés tekintetében ellenszenvesek voltak. Azt a hibát követték el a magyar agráriusok, hogy betűről átvették a német agráriusok programját. A juncker mintájára szervezkedtek és viselkedtek a közélet forumain. Német példa pedig nem vonz Magyarországon? Évezredes történelmünk bizonyítja ezt.

Sok a jó, hasznos és üdvös az agráriusok programjából, de német elfogultság és a juncker gög ostyájába göngyölítve a magyar nép nem veszi be ezt az orvosságot. Hogy az agrarizmus nem tudott eddig nálunk érvényesülni, annak az is az oka, hogy féktelenül rontott neki a merkantilizmusnak, valósággal akarta tiporni. Már pedig a magyar merkantilizmusnak olyan számos közhasznú alkotása van, melyeknek lerombolása egyenértékű a nemzet megkárosodásával.

Ebben a helyzetben csak egy útja van a nemzet gazdasági boldogulásának: az arany középut.

S akik az új aerában a nemzetet vezetik, azok ezt az utat választották. Az ország törvényhozásában, a legilletékesebb helyen kiadták az új jelszót:

A merkantilizmus és agrarizmus érdekeit össze kell és lehet is egyeztetni. S ez az igazí. A kereskedőnek és gyárosnak éppen úgy mint a kis gazdának és földbirtokosnak meg kell adni a magáét. A földet és a vállalkozást összhangba kell hozni és egyaránt kell istápolni. Arányosan és igazságosan.

Melegen üdvözljük ezt a közös, egyesített programot. Régóta vártuk. A merkantilizmus és agrarizmus problémájának megoldása immár égető szükség: Nemcsak gazdasági bajaink orvoslását várjuk tőle, hanem a szociális bajainkét is.

Mérnökeink a villanyos világításról.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága véleményes jelentést kért a városi mérnökektől a villanyos világítás kérdésében Gergurov Milán városi főmérnök és Szabó László mérnök a következő szóról-szóra közölt memorandumot terjesztették a közgyűlés elé:

Tekintetes Bizottság!

Folyó évi 4. számú megbízása folytán a tervezett villamos világítás tárgyában véleményes jelentésünket van szerencsénk a következőkben tisztelettel előterjeszteti:

A villamos világítás előkészítésére kiküldött bizottság jelentéseiből látható, hogy Versecz, Nagy-Beckerek és Kecske-mét városokban a nyilvános világításához nagy feszültségű áram fejlesztetik, a mely azután megfelelő helyeken transzformátorok segítségével kis feszültségű a világításra alkalmas árammá alakítatik át.

Mindhárom említett városban az üzem saját kezelésben tartatik fenn, s a gépek szabályos működése következtében említésre méltó világítási zavarok ez ideig még egyik városban sem fordultak elő.

Az elektromos áram mindhárom városban magánosoknak is szolgáltatik ki, s a városnak ebből származó bevétele jelentékeny összeget képvisel. A magánvilágításon kívül a közvilágításra Verseczen 723 utcai izzólámpa, 39 ivlámpa, Nagy-Beckereken 545 izzó és 9 ivlámpa és Kecske-méten 587 izzó és 16 ivlámpa szolgál. Ez utóbbi városban azonkívül még a Színházban 746 db izzó és 2 iv, a városi Székházban 650 izzó lámpa van.

Ezen három város világítására vonatkozó részletes adatokat egy kimutatásban össze állítva ide a % alatt mellékeljük.

A beszerzett adatok alapján állította össze a villanyvilágítás tárgyában kiküldött szűkebb bizottság Zombor szab. kir. város villanyvilágítására vonatkozó B % alatti jelentését, a melyben részletes javaslatot ad a központi telep elhelyezésére

a lámpák elosztására az elektromos áramnak magánosok részére való szolgáltatására, továbbá a vízszükséglet fedezése tárgyában az a vezeték hálózat felállításának engedélyezése iránt teendő intézkedésekre vonatkozólag s végül a világítási műberendezéséhez szükséges gépezetek és egyéb anyagok szállítása tárgyában.

Az előbb említett jelentésben foglalt javaslatokra bátorodunk a következő néhány megjegyzést tenni:

I. Első sorban kiterjeszkedünk a felállítandó nyilvános utcai lámpák számára és azoknak az utcák és tereken való elosztására.

Az említett javaslat alapján az utcai lámpák felállítására ide vonatkozó % alatt mellékelt tervezetet elkészítvén azon meggyőződésre jutottunk, hogy Zombor városra a javaslat értelmében felállítandó 50 iv és 600 izzólámpával egész területen szépen és jól megvilágító lenne ugyan, de azon körülmény, hogy azon utcai világítás megközelítő számítás szerint évenként legalább 19000 frtba vagyis 38000 koronába kerülne, akadályoz bennünket abban, hogy a közvilágítás megoldását a javasolt alakban és terjedelemben elfogadásra ajánljuk.

Ennél fogva a villamos lámpák beosztásáról egy második tervet készítettünk, a melyet valamint az erre vonatkozó kimutatást D % és E % alatt van szerencsénk mellékelni azon javaslattal, hogy a villamos lámpákkal világítandó területet az izzó és ivlámpák tervezet számát és elhelyezését a kivétel aljapúl elfogadni méltóztassék.

Ezen terv szerint ivlámpák csak nagyobb tereken és erőteljesebb világítást igénylő fontosabb pontokon lennének felállítandók, ennek megfelelőleg az eredetileg javasolt 50 ivlámpa helyett csak 14 ivlámpa tervezetük.

Mint hogy az elektromos közvilágítás magánfogyasztás nélkül a városnak nagy pénzfeláldozatába kerülne, s így a városnak az évenkénti üzem költségekhöz a magánosok részéről fogyasztandó áram fejében nagyobb összegre számítani kell, a lámpák elosztásánál, azon elv volt irányadó, hogy azon utcák, utak és tereken, a hol magánosok részéről nagyobb mérvű áram fogyasztás várható, a hol a forgalom nagyobb, az utcák és utak szélesebbek a lámpák sürűbben helyeztessenek el. Általában azonban a lámpák elosztá-

kasomat, s mostanában kuszán leelőg bajusom, melyből vénebb diákjaim szoktak most kedélyhangulatokra következtetni, — akkor peczkesen kipödörve, nyalkán festett a kivásaltextrazubbony fölött.

Szóval csinos gyerek voltam, s természetesen, hogy ily szép asszony láttára még jobban kihúztam magam.

A szép asszony beléptemkor felállott, közelebb jött.

— Mit akar, kérdezte végtelenül nyájas hangon.

— Jelentem alásan a méltóságos asszonyoknak, — mondtam haptákba vágva magam, ezt az ivet hoztam.

Atadtam neki az ivet. Leült az asztalhoz s elkezdte olvasni a meghívó fejét.

— S ezt alá kell írni? kérdezte.

— Igenis!

— Mutassa meg, kérem, hol.

No erre már oda kellett lépnem az asztalhoz. Melléje álltam s félig fölé hajolva, félig az iv fölé kezdtem keresni a báró nevét a névsorban.

Arczom vörös volt, lélekzetem elakadt, oda hajolva éreztem selymes hajszálainak érintését, hófehér remek hajlású nyaka sokat sejtetve tünt el félig a könyves pongyola finom csipkezetében.

Hirtelen felemelte fejét s tekintetét elvetette énreám.

Noha eddig csak láttam az ivet, de most semmit sem láttam. Lelkem belevesztett mély tekintetű szemének bóditó pillantásába, kimonondhatlanul meg voltam zavarodva.

Ó mulatott zavaromon.

— Hogy hívnak? kérdezte hamisan, odatartva arcját az enyémhez.

Annyi eszem volt, hogy tovább játszam a buta parasztifjú szerepét, aki buta, de fess és erős.

— Marcsi, feleltem.

— Szép név, mondotta a báróné s felemelt finom, felgyűrűzött rózsás ujjacskáival végig simogatta az arczomat.

Egészen elvesztettem az eszem, leogytam lábaimhoz s odanyújtott ajkát csókoltam örült kioldhatatlan szenvedélyvel.

Régen levettem már a császár ruháját, letettem a hátralékos vizsgáimat s folyamodványok ezreivel töltém meg a miniszteriumot kinevezésemet kérve.

Egyszerem kapom a kinevezést, melylyel a kegyelmes úr a Kovács-Ujhelyen levő áll. főgymnásium történelmi tanárává nevez ki. Ötödnapra már Ujhelyen voltam.

Természetesen mint fiatal ember s mint társadalmi lény rögtön végigviziteltém a városokat egy ép akkor kinevezett kollegámmal együtt.

Báró Riczizy Elemér is fel volt véve a meglátogatandók közé.

Ismerősnek tetszett a név, de nem jutott mindjárt eszembe a vele összefüztő történet.

Csak mikor a tornáczokon keresztül a szalonba léptünk . . . minden eszembe ötlött.

Az asszony férje nem volt otthon, néki vendégei voltak. Eszrevettem, hogy engem nagyon fixroz. Tájékozni akartam őt is, s ajálkoztam, hogy az egyik vendégének zongora kísérete mellett majd énekelek.

Elfogadták ajánlatom. Kijelöltük a hallhatatlan Offenbach egyik bajos zenéjét „Voltam király . . .“ az orfeus az Alvilágban című darabból.

Az előjátékot elkezdte játszani a kísérőm s én belevágtam:

„Voltam baka e városkában“ . . . Tovább nem énekelhettem a társaság kacajától.

De mikor legközelebb vizitálni mentem a báróékhoz s a nagysága az ablakban állt mikor előbük érttem, mégis kiűzette a szobalánnyal.

— A méltóságos asszony nincs itthon.

sánál a főtörékvés az volt, hogy az utcazi világítás mindazon utcákban és utakon a hol eddig petroleum világítás volt, az eddiginél legalább háromszorta erősebb legyen.

Megjegyzendő itt, hogy a jelenleg petróleummal világított utcazi lámpákat 6 normal gyertya fényerővel számítottuk.

A belváros utcáinak nagyobb részében valamint a körutakon bajai és vaspálya uton felállított lámpák száma akként állapítottott meg, hogy a tervezett világítás a mostaninál négyeszer erősebb legyen. A mint a tervből látható, javaslatunk szerint a villamos világítás nem terjedne ki a város egész területére, hanem csak egy eltérő eltekintve, csakis azon területre, amely ez idő szerint petróleummal már világítva van.

Az elektromos világítás bevezetése az eddig egyáltalán nem világított utcákba azon okból nem javasolhatjuk, mert az itt szállítandó csekély számú lámpákhoz aránylag igen hosszú és költséges vezeték hálónak lenne szükséges, s e mellett magán fogyasztásra számítani egyáltalában nem lehetne. A személy, vagyon- és tűzbiztonsági szempontok kívánatosnak teszik azonban, hogy az utóbb említett utcákban hamar elektromos világítás be nem vezetettik, legalább a feleslegessé váló petroleum lámpákból állították fel annyit, hogy azok habár gyengébben is, — de világítva legyenek.

Javaslatunk szerint tehát városunk egész belterülete 14 iv. 515 izzó és 90 drb petroleum lámpa által lenne megvilágítva.

A mi javaslatunknak megfelelő elektromos mű felállítási költséget illeti, az pontosan csak a vállalkozók által szerkesztendő részletes költség előirányzat alapján lesz megtudható, hozzávetőleges számítás szerint azonban a berendezés költségeinek többre mint Nagy-Beeskereken tehát 250000 forint 500000 koronánál talán nem rúgná.

Az elektromos utcazi világítás évenkénti költséget e szerint 11862 frta vagyis 23724 koronára becsültük, ezenkívül a petroleum világítás 90 darab utcazi lámpával 1800 frtba vagyis 3600 koronába s így a város egész belterületének világítása 13662 frtba vagyis 27324 koronába kerülne.

Alapul véve Nagy-Beeskerek városának 1900. évi költségelőirányzatában foglalt adatokat s azokat a mi viszonyainkra alkalmazva a világítás évi üzemköltségét a következőkre számítjuk:

A berendezés költségeinek fedezésére, hogy a szükséges 250000 forint beszereztessek a jelenlegi 96 forint árfolyam mellett nekünk szemből eladandó 260000 frt névértékű regale kötvény, ennek évenként 4½% kamatának megtérítése a városnak 11700 frt személyzet fizetés 3200 frt 6 lámpagyújtó 650 frt napszámok 3000 frt, hivatalszolga 240 frt, fűtőszén 13000 méterháza á 80 kr . . . 10400 frt, kenőolaj a) gépolaj 900 frt b) hengerolaj 500, irodai szükséglet 150 frt javítások 1000 frt, összes kiadás 31740 forint. Petroleum világítás 90 drb lámpával 1800 forint, összesen 33540 frt, vagyis 67080 korona.

Bevétel.

Miután Keeskeméten 26000 frt, Nagy-Beeskereken az 1899. évi költségelőirányzat szerint 35976 frt, Szatmár Németiben a f. é. költségelőirányzat szerint 28500 frt és Verseczen az 1899. évi költségelőirányzat szerint 16000 frt vétetik fel, mint a magánosok által megtérítendő összeg tehát e négy város között az átlag kereszám-ban 26600 frtot tesz ki, tehát nálunk a magánosok által fizetendő áramhasználati díjból várhat 20.000 frt. A városi közvilágítás megtérítése 13662 frt, összesen 33662 forint vagyis 67324 korona, melylyel szemben a fentiek e szerint a kiadás 67080 koronát tenne ki.

A bizottsági jelentésben említve van, hogy városunkban a magánosok részéről nagyobb fogyasztás várható mint Kees-

keméten, ezen vélemény nem oszthatjuk, mert a jelentés szerint Keeskeméten a villamos világítás 185 előfizetővel van bevezetve és körülbelül 6000 lámpra berendezte, míg Zomborban az ide F% alatt esotolt jegyzék szerint eddigelő csak 104 magánfél és csak 2438 izzó és 12 ivlámpás jelentett be, megjegyeztetvén, hogy ezen kimutatásban a megyeház, városház, színház, lakhatyák és többi városi épületek felvéve nincsenek, ennek alapján az előbbi számításban a magánosoktól várható összeg nem mint Keeskeméten 26000 forintra vagyis 52000 koronára hanem csak 20.000 forintra 40.000 koronára vétetett fel.

II. A mi a központi telep helyének megválasztását illeti, erre nézve tekintettel az üzemhez szükséges nagy vízmennyiségre a szénnek olcsóbb szállítási költségeire határozottan azon véleményben vagyunk, hogy a központi telep a Ferenec csatorna apatini uti hidja és a esárda épület közelében a város tulajdonát képező területen állítsassék fel. — A központi telep helyének ezen választása mellett még a következő különösebb előnyök szólnak:

1. Nem kell idegen területet kisajátítani.

2. Ezen helyhez kövezett, tehát minden évszakban kényelmesen használható út vezet.

3. A város központjától való távolsága csekélyebb, mint bármely más, a csatorna partján lévő a telephez felhasználható helye, ennél fogva a vezeték rövidebb, a költség kevesebb lesz.

4. A telep csekélyebb távolsága folytán így a telep tisztviselőire mint az ellenőrzé tekintetében legmegfelelőbb ezen hely.

5. A központi telepen felállítandó épületekhez az építési anyagoknak, a berendezéshez a gépek és szerelvények szállítása ezen helyre könnyen tehát olcsón is történhetik.

Mindenek okokból a központi telep felállítására ímeltelen csak — is ezen helyet ajánlhatjuk, a melyről a helyrajzot g) által mellékeljük.

III. A mi a gép és kazán háznak a lakásokat és irodai helyiségeket magában foglaló épületnek a víz be- és elvezetése csatornáknak és a kéménynek építését illeti, az a mérnöki hivatal felügyelése alatt a világítási mű felállítására vállalkozó cég által készített tervek alapján, szakértő vállalkozó által lenne eszközöndő. A kazánok száma és nagysága a gőzgépeknek száma és nagysága a munkabírása lőerőkben és a dyamo-gépeknek összesen 240000 watt munkabírása úgy mint Verseczen és Nagy-Beeskereken Zomborban is elegendő lenne.

Ezen berendezés egyidejűleg égő 4000 darab 16 normal, gyertyafényű izzó és 14 drb ivlámpa világítására elegendő lenne és ez városunk szükségletének hosszabb időn át meg fog felelni, a mint azt az előbb említett két város példája mutatja, ahol a belső részben több ház és lakos van mint Zombor városában.

IV. Az elektromos világítási rendszer megválasztása vállalkozni, szándékozóknak lenne fenntartandó s csakis a pályázatok beérkezése után lenne a város által felkérő elektrotechnikus szakértők által elődöntendő, hogy városunk viszonyait figyelembe véve, mely rendszer és mely ajánlat legmegfelelőbb és legelőnyösebb.

V. Az elektromos áram vezetése mint az itt már többször említett városunkban is föld felett történék. Kívánatos lenne ugyan, hogy legalább a Kossuth Lajos, Szt.-János és bajai utcákban a Szt.-Háromság és Szt.-György-úton földalatti kábelvezeték létesíttessék, mégis tekintetben végérvényes határozat csak akkor lenne hozandó, a mikor az ajánlattevők részletesen kidolgozott költség előirányzatai már beérkeztek. Egyébként a vezeték mé-

retezését és minőségét és oda alkalmazandó transzformatorok számát vállalkozni szándékozóknak kell ajánlatukban részletesen körülírni.

VI. Az elektromos áramnak magánlakásokba való bevezetésére Keeskeméten a jótállási határidő tartama alatt egyedül a vállalkozó cég jogosult. Verseczen, jelenleg a magánosok részére szolgáló vezeték az utcazi vezetékktől az áram mérő, óráig csakis a városi villamvilágítási művezetősége jogosult a megrendelő költségére elkészíteni.

Az árammérőtől kezdve a lakás belsejében szükséges vezetékkeket és szereléseket a fogyasztó akár a városi elektromos művezetőséggel akár más — de a hatóság által erre engedélyt nyert cég által eszközöltheti.

VII. A villamvilágítás behozatala tárgyában kiírandó árjelteshez még a vállalati feltételeket kellene megállapítani.

Legcélszerűbb lenne, ha ezen feltételek megállapítására jogi és technikai szakértőktől álló bizottság küldetnék ki, a mely a b) alatti jegyzőkönyvben, már felsorolt vállalati, pontokat kiegészítené így pl. intézkedni kell az egyes szállítmányok átvételéről, a netán teljesítendő részletfizetésekről, és azok határidejéről, a több vagy kevesebb munkákról, a felülvizsgálat módjáról és idejéről, az üzem ideiglenes és végleges átvételéről, a határidők be nem tartása esetén a szokásos kötbérről stb.

Jelentésünket ezzel befejezvé, mellékeljük az ezen ügyre vonatkozó hozánk elkészített összes iratokat és ajánljuk jelentésünket mielőbbi bizottsági tárgyalásra.

Zombor 1900. évi március hó 26-án.

Gergely Mian
városi főmérnök.
Szabó László
v. II. mérnök

Hirek.

* **A nagyhét.** Ma reggeli 9 órákor nagymise közoldással, délután mint szerdén: Jeremiás siralma és Miserere Nagypénteken reggel 8 órákor német prédikáció, mely után közvetlenül tartatik az előszentel mise a Passiával és keresztimádással; mire a Szentség a szent Sirhoz vitetik; ezután bunyevác szentbeszéd. Délután 3 órákor magyar szentbeszéd, melynek végeztével processzió vezetetik a Kaiváriához, honnét a templomba visszatérve énekeltek a Jeremiás siralma és a „Miserere”. Esti 7 órákor a sz. Sirmál ima és ének, mire a Szentség körmenetileg a sekrestyébe vitetik. Nagyszombatban reggel 6 órákor körmenetileg Szentségkítétel, 8 órákor tüsszentelés, a husvét gyertya megáldása dics-énekekkel, aztán a próféciák, keresztutszentelés és minden szent litániája, mire a feltámadási nagymise következik. Az ünnepélyes feltámadási körmenet esti fél 7 órákor tartatik meg. Husvétvasárnapján reggel a 7 órai csendes mise után az étek megáldása; 8 órákor kismiso és német szentbeszéd; 9 órákor csendes mise, utána bunyevác szentbeszéd; 10 órákor ünnepélyes nagymise; délután 3 órákor vescersnye. Husvétűton a szokott órákban megtartott szentmiséken kívül fél 10 órákor magyar egyházi szónoklat; délután 3 órákor vescersnye.

* **Személyi hir.** Kostyál Ferenc anyakönyvi felügyelő, a jegyzői szigorlatok alkalmából kedden Zomborban időzött.

* **Kittüntetés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Wetsl Irma apatini elemi iskolai tanítónő a magyar nyelv sikeres tanításáért 100 korona jutalomban részesítette.

* **Április 11. ünnepély a zombori állami főgymnasiumban.** A zombori

áll. főgymnasium a folyó tenévből nem április 11-én, hanem április 18-án fogja a hivatalosan előírt iskolai ünnepélyt megtartani. A román kath. tanulók fél 9 óra körül misét hallgatnak, mise után kezdetül veszi a gymn. tornacsarnokban az iskolai ünnepély a következő programmal: 1. Hymnus, előadja az ifjúsági énekkar az ifjúsági zenekar kíséretével 2. Ünnepi beszéd, tartja Csetri Károly, tanár. 3. Részlet „Bánk-Bán”-ból, címbalmon előadja Krieg Ferencz VI. o. t. 4. A vén zászlótartó, írta Petőfi Sándor, szavalja Prágyvik Flóris V. o. t. 5. Magyar nóták, előadja az ifjúsági zenekar. 6. Szózat, előadja az ifjúsági énekkar. 7. Induló, előadja az ifjúsági zenekar. — A gymnasiumi igazgatóság.

* **Központi választmányi ülés.** Zombor szab. kir. városi központi választmánya folyó hó 18-án délután 3 órakor ülést tart.

* **Adomány.** Császkai György kalcsoai ársek az apatini telepes községnek egy harangot ajándékozott.

* **Motor közlekedés.** Zombori vállalkozók engedélyért folyamodtak a vármegye alispánjához, hogy Zombor—Apatin és Zombor—Bezdán között motorkocsik közlekedést létesíthessenek. A kocsit 20 személyre lesz berendezve és egy óra alatt teszi meg az utat Zombor és Apatin közt. A díjak igen mérsékeltnek lesznek.

* **Sport hír.** Lótenyésztőinket érdekelné fogja, hogy Warren angol telivér kisbíri kanca, a melyet apatini Fernbach Károly nagybirtokos vett meg tavaly az államtól, a napokban egy pompás telivér méneskötöt ellett. A tulajdonos a csikót „Pezsgő” név alatt jegyeztette be. Pezsgő apja: Dünir angol telivér. A mint halljuk, Pezsgő tulajdonosa a csikót megfelelő training alá veteti és lehetőleg az összes nevezetesebb versenyekre nevezi.

* **I—II. osztályu kereseti adó.** Zombor sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tették, hogy az 1900. évre a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság által megállapított I. és II. osztályu kereseti adó kivétési listástrom az 1883. évi XLIV. t. e. 16. §-a értelmében 8 egymásután következő napon át, vagyis folyó évi április hó 11-től kezdve április hó 18-ig bezárólag betekintést végezt a város adóügyi osztályánál közszemlére tették azon figyelmeztetéssel, hogy: a) azon adózók, kik a kivétési listástromban tárgyalat adóval már a múlt évben voltak megróva, a listástrom kitételeinek napját, b) azon adózók pedig, kik a kivétési listástromban megállapított adóval ez évben első ízben rovatnak meg, adótarozásuknak az adókönyvesekbe történő bejegyzését követő 15 nap alatt a város polgármesterénél felszólamlásaikat előterjeszthetik. Elkészenben benyújtott felszólamlások a fent idézett törvényezik rendelve szerint tekintetbe vétetni nem fognak.

* **Közgyűlés.** A zombori önkéntes tűzoltó-egylet 1900. évi április hó 22-én délután 3 órakor a városzása tanástermében tartja ezidei rendes közgyűlését.

* **A helybeli ev. ref. gyülekezet** folyó hó 16-án, husvét másodiknapján, d. e. 10 órakor, imahelyiségében (Basa-utca 202. sz. a.) urvacsorral egybekötött istentiszteletet tart. Szendrői Lajos lelkész, Kozma László e. gondnok.

* **Jegyzői szigorlatok.** A kedden megtartott jegyzői szigorlatok alkalmával összesen négy jelölt vizsgázott, a kik közül kettő képesítettet, kettő pedig visszavettettet.

† **Malesevics Miklós halála.** Malesevics Miklós, a zombori főgymnasium

rendes tanára tegnap reggel 5 órakor 50 éves korában Zomborban hirtelen elhunyt. Malesevics Miklósban a zombori társas élet egyik kedvelt és népszerű tagját, a zombori főgymnasium pedig egyik legkitűnőbb tanárát veszti el. Egyike volt azoknak a szerbeknek, akik szerb létére sem feledkeztek soha meg a magyar hazá iránti kötelezettségükről. A család a következő gyászjelentést adta ki: A legmélyebb fájdalommal eltelt szívvel tudatjuk rokonainkkal, barátainkkal és ismerőseinkkel, hogy forrón szeretett férjem, atyánk, fiám, bátyám és sógorom Malesevics Miklós, a zombori kir. állami főgymnasium rendes tanára életének 50. évében, Zomborban 1900. évi április hó 11-én reggeli 5 órakor rövid, de kínos szenvedés után elhunyt. A boldogultnak hűlt tetemei f. évi április hó 12-én délután 4 órakor a gör. kol. szerb Szent-Györgyről czimzett nagy templomban fognak beszenteltetni, aztán a gör. kol. szerb nagytemplomban levő családi sírboltba örök nyugalomra elhelyeztetni. Zombor 1900. évi április hó 11-én. Nyugodjék békében, Malesevics sz. Csordár Alexandra, neje, Ivánka, Miroslava, Mária, gyermekei, öz. Malesevics szül. Czvetkevits Krisztina, anyja, Malesevits Emil, öccse, Csordár György, sógora.

* **Lefoglalt transzváli lovak.** Kellemetlen meglepetés érte Hauser Lipót és unokaöccse bécsi lókereskedő cézegt Zabadkán. Ez a cézég tudvalegileg az angolok részére lovakat szállít Transzvába és a lovakat már néhány hónap óta Zabadkán vásárolja. Eddigél már mintegy 6000 darabot el is szállított Csahkóra a finánc mindentütt megjelenik és Hauserékat is 600 koronára megadózta. A cézég soknak találta az összeget és fellebbezést nyújtott be a zombori pénzügyigazgatóságokhoz, a hol nemhogy elengedtek volna az adóból, de 16.000 koronára felemelte azt. A mikor a fellebbezés visszaérkezett, a szabadkai adóhivatást lefoglalta a Transzvába szállítandó lovakat. A cézég, mint értesülünk, a pénzügyminiszternél keres most orvoslást. A szegény lovak pedig toborzólnak és alig várják, hogy az angolokat kiszabadítsák a hárból.

* **Egy urileány vége.** Ez a történet meglehető tragédiája egy megtévedt leánynak. Egy jómódú, mindenkitől tisztelt család gyermeke egyszer megelégedezik magánál. Az első bírt a második követi és a süllyedést már senmi sem akadályozza meg. Így történt Schaffler Herminával, akinek haláláról a hivatalos jelentés így emlékezik meg: „Eletunt mosónő”. Ő-Móra vidézén született és vagyonos szülei előkelő nevelésben részesítették. Mint husz éves fiatal leány került a zombori rokonaihoz, ahol az időben egy szintársulat működött. A társulat egyik színésze előcsibizotta a tapasztalatlan leányt és a szerelmesek megszülettek Zomborból. Egyideig még együtt éltek, de aztán a színész hűtlenül elhagyta a leányt, aki feljött Budapestre, ahol néhány a legjobb társaságban is szereplő rokona lakik. De a vagyonos emberek mit sem akartak tudni megtévedt rokonukról, a leány hosszabb ideig egy kéthírű éjjeli kávéház kasznője volt. Megismerkedett Kittanyák András cipészlegényvel, megszerették egymást és összementek lakni. A Dembinszki-utca 46. szám alatt volt kis lakásuk, s egyideig jól éltek egymás mellett. De a leány megvénült, megcsenyült és így állását a kávéházban el kellett hagynia. De Littanyák András csak úgy tartotta magát a leányt, ha keresni tud. Mosónő lett, mert ennél a pályánál nem követelik meg sem az ifjúságot, sem a szépséget. A cipészlegény újra meg volt elégedve kedvesével, sőt annyira jövedelmezett a leány új foglalkozása, hogy most már több itára is telett mint azelőtt. Ittasságában azonban nagyon rosszul bánt

a leánnyal, gyakran megverte, egy csöpet sem kiméte. Néhány nap előtt aztán Schaffler Hermina nem bírta ki tovább a bántalmazásokat. Megszökött emberétől. A megtévedt elhibázott élete is eszébe juthatott, mert ma reggel elment a Szövetség-utcazi „Szarvas” fogadóba és ott kétszer meilbe lötte magát. A mentők életveszélyes sebével a Rókus-kórházba vitték.

† **Vukovich Simon halála.** Mélyen megilletődve vettük a gyászúrt, hogy Vukovich Simon 48-as honvéd huszár százados sz. kir. város nyugalmazott tisztviselője, f. hó 6-án, éjféli után 2 órakor 78 éves korában elhunyt. Életéből idézzük az alantakat: It Zabadkán valaki feljelentette Vukovich Simont, hogy 1848. évben, Felső-Szt.-Ivánon, mint nemzetőri százados, Borovszky honvéd őrnaggyal egy felső-szt.-iváni szerb borbélyt felakasztott. Befogták. Haditörvényszék elé állították. A dolog úgy történt, hogy 1848. évben a szerbek elfoglalták Felső Szt.-Iván községet, aztán a jegyzőt, a kántort s a község több hazafias érzésű polgárát befogták, még pedig azzal a határozattal szándékkal, hogy másnap mindannyijukat felakasztják. Az ottani román kath. plébános titokban beküldte káplánját Zabadkára, hogy hírdel adja a nemzetőröknek a veszelty. Zabadkán épp akkor Borovszky honvéd őrnagy időzött egy zászlóalj honvéd legénységgel. Vukovich Simon nemzetőri százados e hirt nyomban közölte Borovszky honvéd őrnaggyal. Rövid tanácskozás után a honvédek és nemzetőrök Felső-Szent-Iván felé indultak és hajnalban az egész községet körülfogták és kiszabadították az elfogottakat. Ekkor kint, hogy a szerbeket a falu borbélya tüzelte fel a jegyzőt s a kántor ellen. Borovszky honvéd őrnagy és Vukovich Simon nemzetőri százados a borbélyt felett haditörvényszék tartották s akasztóóra itelték. Az ítéletet a borbélyon nyomban végre is hajtották. Ematt állították Vukovich Simont haditörvényszék elé. A haditörvényszék Vukovichot főbelevőre ítélte, de ő Felsője a halálos ítéletet 10 évi fardagsárra változtatta. Az ítélet kihirdetése után Vukovich Simont Péterváradra szállították, ahol Lénárd Máté és Szekenderovich Jánosral — a szabadkai 1848-iki vészbiroság tagjaival — együtt töltötte várlogását, saját szavai szerint: „együtt gázolták a vizet s együtt söpörték Újvidék város utcázat — nehéz vas bilincsekben.” Rudolf trónörökös ízületekora, 1858. év augusztus 21-én, kegyelmet kapott s hazajött. Az alkotmány helyre álltával hivatalba lépett s 1898. év végéig Zabadka sz. kir. város törvényhatóságának, mint második házi pénztárnok, működött, a midőn is tekintettel hű és becsületes hivataloskodására, valamint hazafii érdemeire — teljes évi fizetésével nyugdíjaztatott.

† **Leovics Simon halála.** Leovics Simon szabadkai közigyző vasárnap délután szívvelhűdéiben meghalt. A vasárnapra virradó éjszaka szívgyöresökről panaszkodott, de délféle már semmi baja sem volt, Józsefen megebédelt s visszavonult szobájába, ahol délután négy óra felé inasa a karszékben holtan talalta. Leovics Simon 1827-ben Zomborban született. Itt végezte tanulmányait, mint ügyvéd is itt telepedett le. Mint atya, aki szintén zombori ügyvéd volt, így ő is nagy szerepet játszott Bács-Bodrogh megye társadalmi életében. A szabadságharc kitörésekor beállt a szabadságharcosok sorai közé s mint hadnagy végig küzdötte a harcort. Vitézségének elismerésül vitézségi érmet kapott. Az elnyomatás korszakában magas hivatalokat nyerhetett volna, de mint magyar érzelmű ember minden felajánlott hivatalat visszautasított, Budapestet nyitott ügyvédi irodát s innét neveztek a közigyzői intézmény életbeléptetésekora szabadkai közigyzőnek. Családja a következő gyászjelentést

bocsátotta ki: Mély fájdalomtól megtört szívvel jelentjük összes rokonaink, barátaink és ismerőseinknek, hogy a felejtetetlen szeretett jó férj, apa, testvér, apó és sógor Leovics Simon kir. közigazgató Szabadkán hosszu és kinos szenvedés után f. évi ápril hó 8-án d. u. 1 óraker. életének 73-ik évében elhunyt. Szeretett, felejtetetlen halottunk földi maradványai f. évi ápril hó 10-én d. u. 3 óraker. fognak a gör. kel. egyház szertartása szerint a halottas házbán beszenteltetni s ennek után a családi kápolnában örök nyugalomra helyeztetni. Szabadkán 1900. évi ápril hó 9-én. Béke poraira; áldás emlékére. Leovics szül. Báticos Erzsébet hitvese. Leovics Miroslava, báró Braun Oszkárné, szül. Leovics Jenda gyermekei, Brkics szül. Leovics Julanna, Lauer Miklósné szül. Leovics Mara nővérei, Brkics Szimka unoka huga, báró Braun Oszkár veje, Lauer Miklósné, sógora

† **Halálozás.** Gritzmann Pál nyugalmazott szivaci plébános folyó hó 7-én életének 74-ik és áldozásának 51-ik évében meghalt. Temetése folyó hó 8-án ment vége, Béke hamvaira!

* **Eljegyzés.** Schwarcz Vilmos újvidéki kereskedő eljegyezte Vámoscher Samu príglavica-szentiváni kereskedő leányát, Juliska kisasszonyt.

* **Miniszeri elismerés.** A pénzügyminiszter Mirkovits Lyubomir Kulpin község jegyzőjének is 1899. évi közadók behajtása körül tanúsított sikeres közreműködéséért elismerését nyilvánította.

* **Vasuti előmunkálati engedély.** A kereskedelemügyi miniszter Gfrerer, Schoch és Grossmann budapesti építési vállalkozó cégnek a magyar államvasutak Bács-Almás állomásától kiindulólag Kunbajca, Tavankút, Bajmok, Paosér O-Morovic és O-Szivac községek érintésével a cég által tervezett bács-topolya-palánkai keskeny vágányu helyi érdekű vasut Cservenka állomásig az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

* **Eljegyzés.** Szeiffert Sándor a m. kir. honvédelmi miniszteriumhoz beosztott vezérkerai honvédfőhadnagy folyó hó 7-én Bajmokon eljegyezte Bagó Aranka kisasszonyt, Bagó Géza vármegyei aljegyző hűgát.

* **Színház Baján.** A bajai lapokból idézzük az alanti sorokat: Az idény utolsó hetében három jutalomjáték is volt: szombaton Deák Péter igazgatóé „Fatinita”-ban, mely alkalommal a telt ház a jutalmazandó meleg óváciakban részeseztette. Midőn mint Kancsukoff tábornok a színen megjelent, perezekig zajosan tapsolták. Rá is szolgált, mert sok derült perczet szerzett a közönségnek. A második jutalomjáték Vadász Lajosé volt, ki kedden lépett fel a „Nagyapó” czímű szerepében. Telt ház, virág- és pénzajándék jutalmazták a derék színész fáradságát. Végre esztőtörökön volt Dulics Mariskának, a kitűnő náivának jutalomjátéka, ki a „Tücsök” czímű szerepét választotta. A kedvelt színésznőnek tisztelői virágbokorát és ékszeri ajándékokat fel a színpadra. Emelte az előadás érdekességét, hogy Veres Hona és Eckert Gyula műkedvelők közreműködtek, kik a jeles környezetben, is derekasan megállították helyüket. — A társulat, mely holnap Nagy-Kaniszára utazik, a bajai szezonnal teljesen meg elégedve, viszont a mi közönségünk is elismeréssel adózik a társulatnak és igazgatójának, kik az itteni igényeket legjobb tudásukkal kielégítették iparkodtak.

* **Főpásztorunk nagylelkű adománya.** Csáska György kalocsai érsek, kinek a haza, egyház és emberiség oltárára hozott bőkezű áldozatairól majd min-

dennap olvashatni, mint Kopper György újvidéki apát-plébánoshoz intézett méleghangu leveleiben írja — ottani jó hívei irányában a gyermekeik minél gondosabb nevelését szem előtt tartó jóindulatát tanusítandó, nőzáradják kibővítésére és a leányiskolának polgári iskolával kiegészítésére nézve 1896 ban tett ígéretemet 50 éves áldozári jubileumm emlékére beváltandó, a házvétel céljaira 18000 forint, az építkezésekre pedig 12.000 forint ajánlok fel. Kegyes főpásztorunk ezzel nemcsak ígéretét váltja be, hanem az újvidéki r. kath. hívek régi óhaját teljesíti. Kopper György apát ur a Pressburger-főle háza 18.000 forint vételáron e célnak megszerezte s ugy a szerződés feltételei, mint az építkezés tervei most már csak az érsek jóváhagyását várják s nőzáradják kibővítése innár legközelebb megvalósul. E bőkezű adományjárt érseki főpásztorunkat, valamint közbejárásért Kopper György apát-plébános urat a késő nemzedék is áldani fogja.

* **Eljegyzés.** Kornis Mihály a cs. és kir. szab. trieszti általános biztosító társulat magyarországi vezérigazgatójának főtisztviselője eljegyezte Koch Armin kiváló szépségű és kedves leányával Margit urhölgyet Baján.

* **A ragadós állati betegségek állása** Bács-Bodrog vármegyében április 4-ikén. Lépfene: kulai j. Cservenka 1 u., Vesztesség: bácsalmási j. Bács-Almás 1 u., kulai j. Kuczura 1 u., Uj-Verbász 1 u., topolyai j. Kishegyes 1 u., újvidéki j. Járek 1 u., Zenta v. 1 u., Takonykór és bőrtér: titeli j. Gardinovec 1 u., zentai j. Ada 1 u., Mohol 1 u., szabalyi j. Szabalya 1 u., Rühkór: apatini j. Gombos 1 u., bácsalmási j. Bajmok 1 u., Mélykút 1 u., Sertésvész: bácsalmási j. Mélykút 1 m. kulai j. Cservenka 1 u.

)(*Nagy ok az örömr.* — Pozsonyi tudósítoktól. — Az öröm ragadós és így boldog vagyok, hogy néhány minden ürm nélkül való örömről tehetek tanusítást. Mindaz, a mit elmondok komoly valóság, mindegyik esetet lelkiismeretesen ellenőriztem. Maga az elmondandó dolog általános érdekű, mert az egészségről szól, a mi pedig mindnyájunkra igen fontos. Századunkban igen sokan szenvednek általános gyengeségtől, a mi mutatja, hogy a vér kimerült. Vörsegyénység, sárgaság, idegbetegségek, reuma, eredménye a vér ereje elvesztésének s azok a kiknek az a sorsuk, hogy e betegségekkel megküzdjenek, jól teszik, ha vöröknek megerősödéséről gondolkodnak. Mit kell tenni, hogy eredményt érjenek el. Az eszköz elég egyszerű. A Pink-pilulát kell alkalmazni, melynek nagy a híre és a mely biztosítja a vér megerősödését. A nagy mennyiségű írásbeli bizonyítvány mutatja, hogy Magyarországon szükségtelen a Pink-pilulát dicserni. Főlöroziunk néhány a Pink-pilula által meggyógyult fontos személyiséget. S vannak olyanok, kik az erősödés után vannak s hitva a javulást bizalommal folytatják a Pink-pilula használatát. — Örömmel tudatom önnek — írja Reichel H. ur Alibumárból, hogy a Pink-pilula nagyon jó volt nekem arra, hogy beteljesülnek mind a hozzáfűzött remények. Másrésztől Kolbenhaver Vilma tanítónő, Gyón, L. P. Alsó-Dabasról, kijelenti, hogy a Pink-pilula reá kitűnően hatott. Kornet György ur földbírtokos, Uj-Arad közeleiben, Német-Sz.-Péteren, szintén megerősíti, hogy a Pink-pilula egészségét helyreállította. Végre Pauer István ur Pozsonyól írja, hogy jóllehet már egészséges, még tovább folytatja a Pink-pilula használatát s még hat dobozt kér. Mindezek a bizonyítékok az aggodalom legyőzésére szolgálnak s buzdítói mindazoknak, kiknek végre gyenge s kiket ezáltal betegséggé támadott meg. Ezek után haladéktól fogják alkalmazni a Pink-pilulákat. A Pink-pilula kapható Magyarországon a leg-

több gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerárban, Budapest Király-utca 12

* Lapunk könyvnyomdájában egy antanonez felvétetik.

Közgazdaság.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.) A szép meleg napok ismét teljes bihonakozásra juttatták a forgalmat. Vörös löhere Némileg hanyatló árak mellett igen nagy volt a fogyasztás. Látszólag ellentét nyilvánul a hanyatló árak és az üzlet élénksége közt, ennek magyarázatul azonban szolgálhat az, hogy Amerikából sokkal nagyobb mennyiségek kerültek az osztrák és magyar piacra, mint a mennyit hitték, a mi aztán nyomást gyakorolt az árakra. Az amerikai löherén minden lehető plombát lehet lenni, csupán az egyetlen megbízható hivatalos plomba természetesen nem lehet rajta. Ez nem marad hatott befolyás nélkül a vetőmagnak való szolid árra és emiatt voltak kénytelenek a tulajdonosok megbízható árúkeszletekből hanyatló árak mellé eladni.

Luczerna. Az ebbeli üzlet folytatólag kellemes és folyik is a forgalom élénk, hogy a tavalyi ilyenkorai forgalomnak eddig már mintegy háromszorosra éretett el. Igen erős keresletre találtak továbbá a takarmányrúpának összes fajtái.

Jegyzések nyersárúját 100 kilónként Budapesten.

Vörös löhere . . . frt 71 — 76.

Luczerna . . . » 45 — 59.

Hirdetlem.

Fővárosi divatlevél.

— A Divat Újságból. —

— A divat. A tavaszi divatot el lehetne nevezni a szoknyaformák angol-bur háborújának, ha frivolitás nem volna a divatról és egy kegyetlen háborúról egy lapon megemlékezni. Mondjuk hát a tavaszi divatot a szűk és bő szoknyaforma elkeseredett harcának a diadal pálmájáért. A jövődbe látók ezt állítják, hogy a csipőn már csak a ráncok letűzése és gondos levasalása által lért simuló szűk forma, a mely lent már mindenütt bő és redős, előbb-utóbb teljesen át fog változni egy végig bő és redős paraszt-szoknya formára. Hogy ez igaz-e? Ki tudna arról bizonyosat mondani. A szűk szoknya divatban maradása körül erős harcot fog vívni minden szép természet. szép járásu, szép tartású asszony és lány és hűf Istennék, ezek száma, kivált nálunk, nem csekély. A végig bő formát protezsálni fogják ezek ellenében első sorban a kényelmet kedvelők, kik nem szívesen tűrik azt a teltől talpig való öltözést, a mely a szűk tapadó ruha eleganciájához nélkülözhetetlen. Protezsálni fogják továbbá a nagyon soványak, a kiknek a bő redők föltétlenül előnyös és a nagyon kövérek is, a kiknek föltétlenül előnyös csak, a mennyiben nem elég kegyetlenül árulja el a bő ruha a flótsleget, mint a tulsi-gosan szűk. A legtöbbször híve egyelőre a hátul Watteauranceal készült, elől és oldalt szép feszesen simuló angol szok-

nyának van. A hátsó lap gyanánt a szoknyába bele, vagy anak a föléje is illesztett ránc, aztán az illető kedve vagy izlése szerint lehet szimpla, dupla vagy tripla is, fönt azonban mindig lehető keskeny és csak lefelé bővül és szélesedik. A tunika dívatja — jótármán meg sem erősödött máris kimuló főlben van. A mit még itt-ott látni, az is inkább csak pánt- vagy zsinórúszszel van a szoknyára díszítve és nem külön szabva. A derék általában véve dupla és erősen tartja magát a bolerót, de ez már az őseredetű spanyolka formájához alig hasonlít valamit, annyi mindentől eltérést mutat díszben, szabásban egyránt. A ruhák ujja egyelőre szűk és hosszú és közelével díszített, a mely utóbbi egy kis batiztkendő elrejtésére is szolgál, mert zseb a dívatos szoknyában nincs, nem is lehet, de ezért a kézben cipelt kis táskákat is unják szép dámiánk, fölkapták tehát az övre ódon arany vagy ezüstláncan akasztott kis pénzestárcákat a tolvajok nagyobb örömeire. Igaz! tolvajok — nem mondhatom többé zsebmetszők vagy zsebtolvajok, mert ha zseb nincsen zsebtolvaj sem lehet többé. A tavaszi kabát, ha nem teljesen formátlan bő zsákforma, csak rövid, a derekat is alig érő boleró lehet. A köpenyek vállon szűk, elől bátul hegyesre vágott mantillaszerű fodrorral kitöltött helyes valamik. A tavaszi kalapok könnyűek, finomak, széles karimával, a melyet már nem hajtogatnak annyi felé. Díszük óvad szerinti virág (ibolya, orgona, primula, kankalin) csipke és könnyű számból font szárnyak, csokrok, szalag és toll.

— *Tis év.* Az En Újságom, Pósa Lajos gyermeklapja, azt tüzte ki céljával, hogy magyar szívet, magyar lelket helhelen a gyermekvilágba, hogy a magyar gyermekvilág magyarul érezzen és magyarul gondolkodjék. Hogy mennyire felelt meg tíz év óta kitűzött céljának, mutatja az a párját ritkító nagy elterjedés, a melynek örvend. Előfizetőinek száma a tízezer meghaladja. A megkezdett ösvényen halad tovább. Segítségére vannak nemes feladatának teljesítésében az irodalom jelesei. A szerkesztő bácsi ír dall. apró történetet, mesét, közzöntöt, imádságot, hazafias verset. Kivüle Sas Ede, Gárdonyi Géza, Sebők Zsigmond, Tábori Róbert, Rákosi Viktor, Gyarmathy Zsigáné, Tutsek Anna, Murai Károly, Gauss Viktor stb. innak állandóan az En Újságomba, hogy mennél változatosabb legyen. Negyedévre 2 korona. Az előfizetők a következő címre küldendők: Az En Újságom kiadóhivatalának Budapest, Andrássy-út 10. sz.

— *Kalauz — ingyen.* Az év egyik legérdekesebb eseménye a párisi világgiallítás lesz. Aki oda készül, annak feltétlenül szüksége van megbízható kalauzra, amely zsebbe, utba igazítsa. Ilyen Kalauz készül most a Magyar Hirlap szerkesztőségében. Mindenre kiterjedő műz, mely a Párisba utazóknak nélkülözhetetlen. Kitérő térkép is van benne. De az iltthon maradóknak számára is sok élvezetet biztosít. A Magyar Hirlap minden előfizetőjének teljesen ingyen küldi meg a Kalauzt, melyet a párisi világgiallítás emléképen is érdemes megőrizni. De nemcsak így kalauzol a Magyar Hirlap. Kalauz maga is, minden irányban. Leghívebb kalauza a nagy magyar közönségnek. A Magyar Hirlapnak (szerkesztő: Fenyő Sándor) senkivel szemben nincs leköltöttsége. Sem pártot sem egyes embert sem kikkelt nem szolgál. Függelien és szabad. Egyetlen urat ösmér: a közvédeket. Ebben is tántoríthatatlan, mint minden más elvben. Aztán folytatja kalauz-tízlét gazdag rovataiban, nagyszerű hírszolgálatában, mely különösen a vidékre terjed ki és távriatiba. Irodalmi és művészeti kérdésekben kalauza a Magyar Hirlap a nagy közönségnek. Éppugy mint közgazdasági dolgokban és közvédeki kérdésekben. Ez utóbbi illetőleg a

szerkesztői üzenetek rovatában áll a közönség szolgálatára a Magyar Hirlap a párisi kalauzon kívül is különös kedvezményeket ad előfizetőinek. Az új előfizetők díjtalanul kapják meg a Magyar Hirlapban most folyó felette érdekes regényének eddig megjelent közleményeit (könyvekben) az iltthon című szepirodalmi iltusztált folyóiratot a Magyar Hirlappal együtt évnegyedre nyolc koronaért kapják az előfizetők. Fél évre, negyedévenként egy koronáért. A Magyar Hirlap előfizetési ára egy negyedévre csak 7 korona, egy órá pedig két korona és 40 fillér. A kiadóhivatal Budapestben van az V. ker. Honvéd-utca 4. sz. alatt az előfizetési összeg legelőszérűbben postaltalványon küldhető, ugyanarra feljegyezhető, hogy a fentebb említett kedvezmények közül melyikre tart igényt az előfizető.

— *A Magyar Művészet* második száma is megjelent, még pedig oly gazdag tartalommal, milyent hazai képes lapjaink egyikénél se találhatunk. Ezer idegen, különösen német hasonló folyóirat önzönlik be az országba s jól eik látni, hogy a Magyar Művészet sikeresen vette fel ezekkel a küzdelmet, mert úgy tartalomra, mint reprodukciói szépségére felmúlja a német folyóiratokat is. E lap szerkesztője Cs. Szabó Kálmán, főmunkatársa Beniczkyné Bajza Lenke, kik mellett Magyarország összes nevezetesebb írói sorakoznak a Magyar Művészet köré. A második számban elbeszéléseket írtak: Bárony István, Buday László, Cs. Szabó Kálmán; rendkívül érdekes londoni levelet hoz Hughes-Hughes Bajza Honától, Beniczkyné Bajza Lenke leányától; regényi Beniczkyné Bajza Lenke és Sudermann Hermann (fordította Hann Peppi) ad. Bemutatja Loiz Károly, Fadrusz János és neje, Innocent Ferenc és Basch Arpad festőművészeket, illetve műtermekiket és érdekes leírásokat közöl örök. Festményeket közöl Konek Idától, Lotztól, Innocentől, Haestholt és még sok mástól. Hosszas kritikai rész van benne a művészetről, irodalomról és színházról. E díszes kiállítású folyóirat egyuttal legelőszérűbb képes lap is. mert előfizetési ára egész évre 12 korona, 6 korona, egy szám ára 1 korona. Kapható minden könyvkereskedésben. Előfizetni a kiadóhivatalnál lehet: Budapest V., Hold-utca 7. szám.

— *A legelőszérűbb hetilap* kétszerteléről A Hét, Kiss Józsefnek ez az úttörő, rendkívül nép-szerető és magas nívaujú lapja Tizenegyedik évében van A Hét s ez idő alatt publikumot csinált magának, a nemes ízlést szerető közönséget, a mely specialitást ez országban. A Hét minden sora ezt a tisztult ízlést szolgálja, ezekkel az intelligenciának vannak írva, irányja a magasabb műveltség és főnagyság megsegjét jelenti. Féllekeny gondolat örzi meg e határokat, melyeken belől az aktualitásoknak és a belletárszlikának művészi zománcot ad az a fényes gárda, mely Kiss József körül csoportosult. Ambrus Zollán Ignótus, Tóth Béla, Kóbor Tamás, Heltai Jenő, Makai Emil, Szalay Fruzina, Papp Dániel, Lovik Károly, Szöllösy Zsigmond, Telekes Béla stb. A Hét belső emberéi, a kikhez úgyszólván az egész aktív irodalom — Jókai Mórral az élén — külső munkatársakként csatlakozik. Bánffy-naplói országos felléniest keltettek s országos népszerűsége terlett szerit, krónikái, irodalmi és művészeti cikkei, elbeszélései, versei, apróságai a tekintély és szellem súlyával hatnak. Most folyik A Hét-ben Kóbor Tamásnak, e kiváló írónak, Budapest című regénye; egyike az utolsó évtizedek legszebb regényeinek. A Hét előfizetési ára egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal (VII., Alsó-Erdősor 3.).

— *Baba-ruha.* Itt az ideje, hogy előszedegessük gyermekeink tavalyi nyári ruháit és gondos figyelemmel átvizsgáljuk, a mit belőle az időre is föl tudnánk használni. Azért fontos, hogy korán fogjunk hozzá mert ilttenkor, az igazi tavaszi évad kezdete előtt, a mikor még a felöltöttek hűsága nem veszi annyira igénybe a kínálózó munkaerőt, előszobban kapjuk meg a kicsinynek részére, a mi végre is, kíváit több gyermekkel megáldott családban, igen fontos. Ilyen helyen meg kell nézni, hogy a Margitka kurtá szoknyáskájja nem volna-e jó a Mici vagy Katicának, az elnyújt könyökű újast nem lehetne-e rövid újavá változtatni, hisz hál' érte a dívatonak, ez most újra dívatos lesz és gyermekeinket legalább megkímélhetjük a kellemetlen hosszú és szűk újjaktól a meleg hónapokra. A megkurtult leher ruháskákat egy kis himzett fodrorral toldjuk meg, a színeseket egy-két pánttal. Szóval gondosan átvizsgáljuk a kis lapunk képeit, élünk a sok jó mintával, a melyet minden alkalomra kínál.

— *A Dívat Újság* hetedik évének 7-ik száma a szokásos dús tartalommal megjelent. Rendkívül gazdag ságu nyolc oldalas fölappján a legújabb dívaton számos képpel, bő magyarázattal ismerteti a mit megkönynyit a kétoldalas szabásintaiv. Színes dívatképe hónaponként a legremekesebb ilt-tőzéseket ábrázolja, a mi kézi unka-mellékletén az egyszerűtől egészen a pompásig való kézi munka-magyarázatokat hozza oly könnyen megérthető modorban, hogy az ma már számos leányiskola tanítólappjává vált. E mellett olvasói mulattatásáról sem feledkezik meg. A minden számmal mellékelt szórakoztatót kedves novellák, háztartási tudnivalók és egyéb jótanácsok töltik ki. A hónaponként kétszer megjelenő Dívat Újság nagyon elős. Postán való szállítással az április-juniusi negyedévre két korona husz fillér. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, VIII., Rókk Szilárd utca 4. szám.

— *Gyermekek Dívat,* az anyák e kedves újsága, hetedik évének 4-ik száma megjelent. Körülbelül 100 képpel tarkított nyolc oldalas fölappján hasznosan oktatja a szorgos anyákat arra, hogy az elhasznált, vagy a nagyok kinőtte ruhát miképp kell a kicsinyek számára átalakítani vagy újat varni. Könnyedségére van ebben a minden számmal mellékelt kétoldalas szabás-intaiv. Ezenkívül az apróságokat is szórakoztatja, a mennyiben játékszerek és apró tárgyak készítését oktatja. A gyermekek Dívat hónaponként megjelenő újság. Előfizetési ára a lehető legelőszérűbb: az április-juniusi negyedévre egy korona tíz fillér, postán küldve. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, Rókk Szilárd utca 4. szám.

— *Páris és a kiállítás* és a város környékének gyakorlati útmutatója. — Látványosságok, nevezetességek és mulatóhelyek. Társadalmi szokások. — A város és környéke 3 térképeivel és a kiállítás tervrejjával. Ára 1 korona. Ily című szépen kiállított és lelkiismeretes alaposággal egy népszerűen megírt utikalauzt adott ki Rozsnyai Károly, a ki nyelvmesterei és más gonddal megírt kiadványai révén is bizalmat érdemel. Ezen mű a szó legszorosabb értelmében a magyar könyvszáz díszére válik és nélkülözhetetlen hű kísérője lesz a kiállítás, Páris és a város környéke látogatóinak. Bő és igen érdekes tartalma tényleg a fenti fejezeteket telkarolja és a kinek komoly szándéka Páris és a kiállítás megnézni, tanácsoljuk, hogy Rozsnyai Páris és a Kiállítás utikalauzt előbb tanulmányozza, mely a hasonló című német és más külföldi kiadványokat jóval felmúlja.

— *Az Ország-Világ új negyedéve.* Április 1-ével az Ország-Világ, Magyarországnak

e legreggibb képes hetilapja új előfizetést nyit. Hétről-hétre az aktuális eseményekről képen és írásban megemlékezve, az irodalom legkiválóbb képviselőinek verseivel és novelláival, regény mellékletével. Az Ország-Világ már rég meghódította a magyar olvasó közönséget, mely mind tömegesebben siet támogatni e kiváló újság lötrekéseit. A múlt héten az Ország Világ Stefánia trónörökös asszony menyegzőjéről között számos szép illusztrációt, e héten pedig az angol búr háborútól mutat és több szép képpel és Verő György népszerű új operettjéből, a kleopatrából közül egy szép zeneszámot. Az Ország-Világba, melynek szerkesztését Váradi Antal, a kiváló poéta vezeti, Jókai Mórral az élet munkatársra minden magyar író. Karácsonykor képes kiállítású irodalmi almanakkal kedveskedik olvasóinak, az ideai almanak, díszben, kiállításban felül fogja mulni az eddig sokat dicsért almanakokat is. Az Ország-Világ előfizetési ára 4 korona negyedévre, a kiadóhivatal, mely Hold utca 7 alatt van, kívánatla mutatványszámot ingyen küld.

— *Petőfi 20 fillérről.* Kiadóink szakítanak végre azzal a hagyományjal, mely az irodalmi remekket ugyszólván csak a kiválóságok számára tette hozzáférhetővé, kik jól megfizethetik a könyveket. Pedig az irodalom nemzeti, kicsinyek és nagyok, szegények és gazdagok közkincsévé csak ott válhatik, hol olesó kiadások révén mindenek merithetnek forrásából. De talán üzleti szempontból sem rossz elv, mert a nagyobb fogyasztás esetleg kiegyenlíti az árak közötti mutalkozó különbséget. De ha nem is történik, akkor is meg kell a kiadóknak hozni ezt az áldozatot, mikor olyan költők-ről van szó, mint Petőfi Sándor, a kit ismernie kell mindenki-nek, a ki magát magyarnak vallja. És így csak a legnagyobb elismeréssel fogadjhatjuk az Athenaeum új 20 filléres Petőfi-kiadásait. Ó, szép kiállítású, tiszta nyomású, esinos borítékú füzetben melyek egyenként a nagy lírikus elbeszélő, hazafias, népies és leíró, szerelmi költeményeit és végül moralizáló és vegyes költeményeit foglalják magukban, szórja a kiváló irodalmi intézet Petőfi hallhatatlan remekait a nagy közönség közé. És megvagyunk gyözdöve, hogy ezáltal valóban a „nagy” publikum közé is, bhogy Petőfi el fog terjedni, mint az olesó billiák. Hisz biblia Petőfi is. A magyar nép bibiája, melyből a kicsinyesség e szomorú idejében nagy eszméket szív magába, melyből a közönség, az önzés e rideg korszakában lángoló lelkesedést, önfeláldozást, mélységes hazafitűs és igaz emberszeretetet tanul. Hiszük és reméljük, hogy Petőfi ez egyszerű köntösben, mely oly jól illik az ő szentséges alakjára, új hódító körútra indul, hódító körútra az egyszerű nép, a kiket ő annyira szeretett, a kiket ő annyit szenvedett. És megdicsőült szelleme bizonyára örvendve tekint e néhány füzetekre, mert hiszen ez volt az ő álma mindig, hogy a kunyhók nyomasztó esendjébe az ő dalainak csengése hozzon vidámságot, hogy érzeise az egyszerű nép szívének hurján rezegjenek végig. A husz filléres füzetek előtt nem gát a szegénység és e husz filléres füzetek kiadása nagyobb irodalmi érdem-mint a legnagyobb kiállítású, fényesen illusztrált díszművek és drága ajándékönyveké. Nem mulaszthatjuk el e kiadás paedagógiai fontosságának kiemelését sem. Mert a tanítót, a tanárt nem fogja immáron többé bánlatni az az aggodalom, melyet egy Petőfi összes költeményét magábatoglaló kötetnek a fiatalabb tanuló kezébe való adása méltán kellett benne. E füzetek közül kiválogathatja a paedagógia szempontból legmegfelelőbbet és nyugodtan elvonalhatja az alsóbb osztályú növendékekkel is.

— *Uj Idők.* Azt a titkot, hogy minő szellemi táplálék kell a művelt magyar közönségnek és minők a művészi igényei, nagy folyóirataink közül az Uj Idők találta ki a legteljesebben. Herczeg Ferenc úgy szerkeszti ezt a finom képes hetilapot, hogy az krónika is, de nem unalmas elmondása az

eseményeknek, regény- és novella-tár is, de nem összehalmozza a rendes irodalmi termékeknek, ismeretterjesztő is, de nem nagy-képű, nullatató is, de diszkrét, választékos. Megérzik e folyóirat minden lapján a szerkesztő előkelő keze, munkatársai pedig a lap szelleméhez merien csak a magyar irodalom világ legjavából válok. Csakugyan, ilyen lap kell a magyar közönségnek, amely a saját képét, finom ízlését, művészszeretetét, magyar lelkét akarja lapjában meglátni. Az a nagy szeretet, amellyel az Uj Idők ezikeit, képeit összeválogatja a szerkesztőség, azt eredményezi, hogy a lap minden száma vonzó, lebilincselőn érdekes. Regényeit elkapkodja a közönség és legjobb írónk sietnek nagyobb kisebb munkáikkal első sorban az Uj Idők felkeresni. A rendes számokon kívül ad finniepi alkalmakkal külön, gazdag mellékletekkel díszített számokat, amelyeknek műlapjai magas művészi beállítású valóságos szalonkészségek. Hat évi pályafutása alatt ez a magyar lap lassanként kiszorítja a külföldi versenytársait s ma már minden művelt magyar családnak hűséges, élvezet o zlogató heti vendége. Előfizetési ára negyedévre 4 korona. Kiadóhivatala Budapes-ten, Andrássy-út 10. sz.

— *A magyarság eszméinek terjesztése.* A nemzeti érzék felbresztése ma ugyszólván az egész fővárosi napisajtóban egye egyedül az Egyetértésnek íó és soha sem elől nem tévesztelt programponája. Ez a harminczharom éve fennálló, nagy magyar lap szerkesztőségének olyan tre-dicziója, a mely-től sohasem látított s most sem látit. Ma pedig tudjuk mindannyian — olyan idöket élünk, hogy egy magyar napilapnak ezebb, fontosabb és nehezebb feladata nem is lehet, mint a nemzeti érzék felbresztése; mindennek, a mi igaz magyar támogatása. Régóta nem éltünk olyan idöket, mint most, amikor ebben az országban minden nemze-liség fenn hordja fejét, büszke a nemzetisé-gére, csak a magyar jár lehorgasztott fővel s túri, hogy oláh, töl, német idehaza és a külföldön egyaránt lázít, izgat ellene. Az Egyetértés napról-napra küzd a magyarság érdekei mellett s minden erejével támogatja azt, a mi magyar. Az Egyetértés nemcsak a magyar szellem terjesztését tűzte ki, de ki-váló gondot fordít jó ideje különösen a ma-gyar ipar pártolására, támogatására. Azt, hogy az Egyetértés a legkimerítőbb tudósi-lásokat közli úgy a politikai mint a társadalmi élet minden mozzanatáról, hogy az Egyetértés a legterjedelmesebb és így leg-bővebb tartalmú napilap, szinte felesleges külön kiemelni. Az Egyetértés vezére Eötvös Károly, a ki az új évnegyedben a Ba-konyról ír az ő páratlanul magyar tollával regényes, remek cikksorozatot. Felelős szerkesztő: Dienes Márton, politikai főmunka-társ pedig Kossuth Ferenc, a függetlenségi párt elnöke. Előfizetések az Egyetértés ki-adóhivatalához. (Budapest, Papnövelde u. 8.) intézudök, mely kívánatra szivesen küld ingyenes mutatványszámot.

— *Nansen's neuestes Werk.* Nansen weitte vor kurzem in Leipzig, wo er mit seinem Verleger F. A. Brockhaus die Veröffentlichung eines neuen grossen Werkes besprach, welches die wissenschaftlichen Ergebnisse der in dem berühmten Werke „In Nacht und Eis“ geschilderten kühnen Polarreise behandelt. Das mitgebrachte Material an Beobachtungen ist so umfangreich, dass es kein Wunder ist, wenn erst jetzt der erste Band erscheint. Weitere vier oder fünf Bände sollen ihm innerhalb zweier Jahre folgen; das Werk erscheint nur in englischer Sprache. Der erste stattliche Quartband von 379 Seiten und 46 Tafeln enthält fünf Abhandlungen. Er beginnt mit der ausführlichen Beschreibung der Fram durch ihren Erbauer Colin Archer. Diese ist gegenwärtig für uns von besonderem Interesse, da die Vorbereitungun-

gen zu unserer vielversprechenden Süd-polarexpedition im Gange sind. In der zweiten Abhandlung beschäftigt sich Professor Pompeckj in München mit den Fossilien von Franz-Joseph-Land, wobei er sich auf die Thierwelt beschränkt, während die versteinigerten Pflanzen in der dritten Abhandlung von Professor Nät-horst beschrieben werden. Nansen selbst giebt eine geologische Skizze von Kap Flora. Ueber die reiche Vogelwelt der arktischen Gebiete berichten Collett und Nansen, wobei besonders die reizende, schon in „In Nacht und Eis“ hervorgehobene Rosenmüve geschildert wird. Der interessante Vogel wird auch in einer hübschen Farbendrucktafel vorgeführt. Besonders reich an Tafeln ist die letzte umfangreichste Abhandlung. In ihr beschreibt Sars die Flohkrebe. Nansen schreibt bekanntlich „In Nacht und Eis“, dass er auf diese allerdings nicht gerade appetitlichen Thierchen als Nahrung gerechnet habe, wenn sich sonst gar kein jagdbares Wild sehen lassen wolle! Vom zoologischen Standpunkte sind sie aber noch viel interessanter und wichtiger. Ueber den Inhalt der folgenden Bände giebt ein Prospect ausführliche Auskunft. Aus dem Angeführten er giebt sich schon die hohe wissenschaftliche Bedeutung des Werkes, das kein Gelehrter unbeachtet lassen wird, der auf dem Gebiete der Geographie und Naturwissenschaften thätig ist.

— *Magyar Lányok* a címe annak a hetilapnak, mely a fiatal leányok olvasni valóinak kérdését megoldotta. Alkalmasabb és jobb olvasmányt nem adhatunk a serdülő leány kezébe. Azoknak a nevei, akik tanul-ságosat és gyönyörködtető produktálnak hazánkban az irodalom terén, csaknem mind megtalálhatók e lapban. A legkiválóbb ma-gyar írók segtik a szerkesztőt Tutek Annát — aki a nagy leányok legkedvesebb és leg-szerettebb olvasmányainak szerzője — ab-ban a nemes törekvésében, hogy a leányjütü-ságot nevelje és szórakoztassa. — A M. L. minden számában közöl egy eredeti és egy fordított regényt, több elbeszélést, verseket a legjobb ismert nevé poetáktól és alapos ismeretterjesztő cikkeket. Külön kézikönyv-könyv rovat van, melyben képekkal megárazott hasznos tanácsokat ad olvasóinak. A szer-kesztő postájában minden kérdés készséges fölvilágosítást nyújt. Negyedévre 3 korona A kiadóhivatal (VI., Andrássy-út.) szivesen küld ingyen mutatványszámot.

A zombori vonatok érkezése és indulása.

Ervényes 1899. évi október hó 1-től.

Érkezés.	Indulás.
Sabadka felől:	Szabadkára:
6 óra 45 percz reg.	6 óra 46 percz reg
3 „ 34 „ délután	11 „ 54 „ délben
8 óra 34 percz este	8 „ 35 „ este
Gombos felől:	Gombosra:
6 óra 39 percz reg.	6 óra 55 percz reg.
11 „ 47 „ délben	3 „ 41 „ délután
8 „ 25 „ este	8 „ 41 „ este.
Baja felől:	Bajára:
3 óra 23 percz d. u.	7 óra 05 percz reg.
6 „ 25 „ reg.	4 „ 05 „ délután
Ujvidék felől:	Ujvidékre:
6 óra 30 percz reg.	2 óra 55 reg. prcz
11 „ 30 „ délelőit	7 „ — „
7 „ 17 „ este	3 „ 51 „ délután

Felelős szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád.**

úgyvéd.

Kiadó-lapnyájados: **Oblát Károly.**

3336. szám
1900. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vukovics András végrehajtónak Fehér Lajos végrehajtást szenvedő elleni 20 kor. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s Nemes-Militicsen fekvő a nemes-militicsi 872 sz. betétben Fehér Lajos tulajdonául bejegyzett A I. 1—3 sorszám 3581/1, 3581/2 és 3581/3 hrszámú jószágtestre 1289 koronában, az árverést megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1900. évi június hó 30-ik napján délelőtt 9 órakor** Nemes-Militics község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10%-át kész pénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminis-teri rendelet 8. §-ában kijelölt üvadé- képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánátpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zombor, 1900. évi márcz. hó 31. napján.

A kir. tvszék mint tkvi hatóság.

Radány
kir. tszéki bíró.

Hasznos tájékoztatás az Értékpapírok

Egy vag. 3-10 m.	2 Ft 50 k.	10 m.	3 Ft 50 k.
Hosszsa, cserénte- l Földi, öltözöt- nyelvi kereti.	4 " 80 "	15 "	4 " 50 "
Egy vag. falcse- m. 10-20 m.	8 " 50 "	20 "	5 " 50 "
Földhatalom, cse- m. 20-30 m.	12 " 50 "	25 "	6 " 50 "
30-40 m.	16 " 50 "	30 "	7 " 50 "
40-50 m.	20 " 50 "	35 "	8 " 50 "
50-60 m.	24 " 50 "	40 "	9 " 50 "
60-70 m.	28 " 50 "	45 "	10 " 50 "
70-80 m.	32 " 50 "	50 "	11 " 50 "
80-90 m.	36 " 50 "	55 "	12 " 50 "
90-100 m.	40 " 50 "	60 "	13 " 50 "

Értékpapírok, melyek az Értékpapír-törvény szerinti módon kiadottak és az Értékpapír-törvény szerinti módon ellenőrzötték.

Kieseli Amhof, Br. H. H.

Működés helye: Zombor, Károlyi utca 10. sz. alatt.

Figyelmeztetés: A Károlyi utca 10. sz. alatt működő Károlyi utcai Értékpapír-kereskedésben az Értékpapír-törvény szerinti módon kiadott és az Értékpapír-törvény szerinti módon ellenőrzött Értékpapírok eladására van szándék.

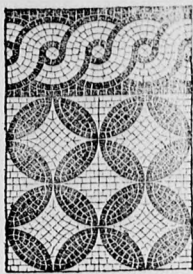

Hirdetmény.

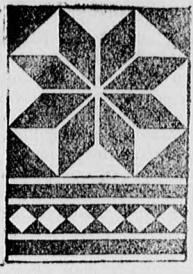
Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy Zomborban, a GALLE-féle hazban **MÜLLER A. czeg alatt fuvarozási és szállítási bizományi-üzletet** nyitottam.

Kérem a n. é. közönségnek szives pártfogását és maradtam teljes tisztelettel

Müller A.

ing. Heindlhofer Robert
márvány-, mozaik- és cementárak
gyári-raktára
ZOMBORBAN.

Mint hogy **Novák G.** urtól fenti vállalatot átvettem, van szerencsém a n. é. közönségnek szolgálataimat ezen szakmában felajánlani.

és **CSAVRAK MIHÁLY** urat a munkák felvételével és az üzlet vezetésével biztam meg **ELVÁLLALOK!**

Beton csatornázást, nedves falak száraztatását. Gránit terrazzót. Előállítok: szőkőkutakat, fűdőedekák, víztartók és pissoirokat portland cementből.

RAKTÁR MINDENMÉÜ 1, 2, 3, 4 ÉS 5 SZINÜ mü cement lapok, mozaik és gránit lapokból, konyhak. folyosók és templomburkolatok részére.

● Keramit és ● Mettlachi-lapok. ● Kögyak csövek. ● **Portland cement és hidraulikus mész** **NAGYBAN ÉS KICSINYBEN**

ASZTAL- ÉS TEKEMASZTALLAPOK FALBURKOLATOK

FEHÉR CARRARA, VALAMINT MÁSFÉLE MÁRVÁNY NEMEKBÖL MINDEN SZINBEN

ÉS MÉRTEKBEK KÉSZÍTELNEK.

Költségvetések és árjegyzékek ingyen küldetnek meg.

Brady-féle Máriaczei gyomor-csep

rendkívül jótékony hatás gyomorbetegségekben, névelőszékellen reg elismert hazai és népszerű

évtájtalanságnál, gyomorbetegségnél, kellemetlen lehellet, föltörődés, savanyú fölhőftég, hasmenés, gyomorégés, túlsok nyálka-kepződés, sürgőség, hányinger és hányás, gyomorégetés, haskeményedés és dugulásnál.

Ez úgy főttájás, a gyomor megterheléskel- és italnál, gliszta máj és légi bajoknál rendkívül jó kipróbált gyógyhatású szer. Főttnevezett be- tegségekben a **Brady-féle Máriaczei gyomor-cseppek** évek folyamán a legjobbnak bizonyult, mit sok száz elismervény bizonyít. Megyélend esakik Brady-féle Máriaczei gyomor-cseppek kéréndő és a fenti alábbi- és védjegyre figyelendő; úgyzáméln arra is, hogy a regen elismert híres valódi Brady-féle Máriaczei gyomor-cseppek üvegét 40 kr és duplátéve 70 kr., holott az utánzótt és ér- téktelen cseppeket többnyire 35 krajval áru- sítják.

Carl Brady, gyógyszeriar zum B e c s. I. Fleischmarkt 1. Kapható minden gyógyszeriarban. Főleállításó hely: **TÖRÖK JÓZSEF.** Gyógyszeriar Budapest VI. Király-utca 12. sz. a.

WALLA JÓZSEF

MOZAİK és cement-áru gyára
BUDAPEST,
Rottenbiller-utca 13.

Kerámít-lap, Mozaik-lap à la Mett- lach, Márvány Mozaik-lap, Cement-lap, Mengyezet-nádszövet, Tűzálló téglá, Portland Cement, Roman Cement, Terracotta-árak.

Gránit-teraszó, Betonrozások, Medenczék, Csatornázások, Jászok, Fayence falburkolati lapok, Aszfalt-tető és elcsige- telő lemezék,

KOACYAC ÉS CEMENTCSÖVEK